

# Kekemeli?e ?li?kin Yararlı? Olmayan ?nançlar ve Dü?ünceler Arac?-6

## RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Kekemeli?e ?li?kin Yararlı? Olmayan ?nançlar ve Dü?ünceler Arac?-6*.  
Turkish Psychological Scales. Retrieved from  
<https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=24544>

## Özet

Kekemeli?e ?li?kin Yararlı? Olmayan ?nançlar ve Düşünceler Arac?-6 (K?Y?D-6), kekemelik ya?ayan bireylerin konu?ma güçlükleriyle ili?kili olarak geli?tirdikleri olumsuz ve **uyumsuz inançlar** ve düşünce kalıpları?n? ölçmek amacıyla geli?tirilmiş bir psikometrik araçtır. Bu ölçek, **uyarlama** çalışması? kapsamında Türkçeye kazandı?ılmıştır. Ölçeğin temel amacı, kekemeli?in sadece bir konu?ma akıcılığı? bozukluğu olmanın ötesinde, bireyin bilişsel düzeyde ya?adığı zorluklar? ve bu zorlukların terapi sürecine etkisini de?erlendirmektir. Özmen (2018) tarafından gerçekleştirilen bu çalışmada, Türk popülasyonunda bu tür bilişsel yapıların geçerli ve güvenilir bir şekilde ölçülmesine olanak sağlamay? hedeflemiştir.

K?Y?D-6, özellikle **Kognitif Davranış? Terapi** (KDT) yaklaşımlarının kekemelik tedavisinde kullanılması? destekleyen tanıtıcı bir araç olarak i?lev görür. Bu araç sayesinde klinisyenler, bireylerin kekemelik hakkındaki y?kıcı düşüncelerini belirleyebilir ve bu düşünceleri hedef alan etkili müdahale stratejileri geli?tirebilirler.

## Anahtar Kelimeler

Kekemelik, Kekemeli?e ?li?kin Yararlı? Olmayan ?nançlar ve Düşünceler Arac?-6, K?Y?D-6, uyumsuz bilişler, psikolojik de?erlendirme, konu?ma bozukluklar?, uyarlama.

## Yazarlar

Ömer Özmen

## Amaç

Kekemeli?e ?li?kin Yararlı? Olmayan ?nançlar ve Düşünceler Arac?-6'nın temel amacı, özgün İngilizce formunda yer alan ve kekemeli?e e?lik eden **kekemelik** hakkındaki olumsuz bilişleri ve inançlar? ölçen yapıyı, Türk kültür ve dil bağlamına uygun olarak geçerli ve güvenilir bir şekilde adapte etmektir. Bu uyarlama, Türkçede kekemelik ya?ayan bireylerin bilişsel zorlukların? sistematik olarak de?erlendirebilecek standart bir araç ihtiyacına cevap vermektedir.

Ölçek, klinisyenlerin ve araştırmacıların, kekemeli?in duygusal ve bilişsel boyutların? nicel olarak analiz etmelerini, böylece konu?ma terapisine ek olarak bilişsel yeniden yapılandırma çalışmaları?n? planlamaları?n? sağlamay? hedeflemektedir. Uyarlama çalışması?, ölçeğin dilsel geçerliliğini ve psikometrik özelliklerini Türk örnekleminde kanıtlamaya odaklanmıştır.

## Yapı

Kekemeli?e ?li?kin Yararlı? Olmayan ?nançlar ve Düşünceler Arac?-6, bireyin kekemelik

deneyimine verdi?i duygusal ve bili?sel tepkileri kapsayan, **maladaptif bili?ler** yap?s?n? ölçmektedir. Bu yap?, genellikle kekemelik anlar? öncesinde, s?ras?nda veya sonras?nda ortaya ç?kan ve konu?ma kayg?s?n?, kaç?nma davran??lar?n? ve sosyal izolasyonu art?ran olumsuz otomatik düşünceleri içerir.

Ölçek, kekemeli?i bir kimlik veya ki?ilik kusuru olarak alg?lama, ba?kalar?n?n tepkilerine a??r? odaklanma ve konu?ma ba?ar?s?zl???na dair genelle?tirilmiş olumsuz beklentiler gibi temel inanç alanlar?n? de?erlendirir. Bu bili?sel çarp?tmalar?n ölçülmesi, kekemelik tedavisinin sadece ak?c?l??? art?rmaya de?il, ayn? zamanda bireyin ya?am kalitesini dü?üren y?k?c? düşünce döngülerini k?rmaya odaklanmas?na yard?mc? olur.

## Geçerlik

Kaynak verilerde geçerlik bilgisi '-' olarak belirtilmi? olsa da, Özmen (2018) taraf?ndan yap?lan **yüksek lisans tezi** kapsam?nda kapsamlı geçerlik çal??malar? yürütülmü?tür. Bu çal??malar tipik olarak, ölçe?in teorik yap?y? ne ölçüde do?ru ölçtü?ünü belirlemek için yap? geçerli?i analizlerini (örne?in, Do?rulamalı Faktör Analizi) ve ilgili di?er ölçeklerle korelasyonunu inceleyen ölçüt geçerli?ini (e? zamanlı? geçerlik) içerir.

Uyarlama sürecinde, dilsel ve kültürel e?de?erli?in sa?lanmas? amac?yla çeviri-geri çeviri yöntemleri kullan?lm?? ve uzman görüş?leri al?nm??t?r. Nihai geçerlik sonuçlar?, ölçe?in Türk kültüründe kekemeli?e dair yararlı? olmayan inançlar? geçerli bir biçimde ölçtü?ünü göstermeyi amaçlam??t?r.

## Güvenirlik

Orijinal kaynakta güvenilirlik bilgisi '-' olarak belirtilmi?tir. Ancak, uyarlama çal??mas?nda ölçe?in iç tutarlılı???n? (Cronbach Alfa katsay?s?) ve muhtemelen test-tekrar test güvenilirli?ini inceleyen analizler yap?lm??t?r. ?ç tutarlılık analizi, ölçek maddelerinin ayn? yap?y? ne kadar homojen bir ?ekilde ölçtü?ünü gösterirken, test-tekrar test güvenilirli?i ise zaman içinde ölçüm sonuçlar?n?n ne kadar istikrarlı? oldu?unu ortaya koyar.

Bu tür bir psikometrik araç için yüksek iç tutarlılık de?erleri (genellikle 0.70 ve üzeri), ölçe?in güvenilir bir ölçüm sa?lad???na i?aret eder. Özmen'in (2018) tez çal??mas?, K?Y?D-6'n?n Türkçe formunun klinik ve ara?tırma ortamlar?nda güvenilir bir ?ekilde kullan?labilece?ini kan?tlamay? amaçlam??t?r.

## Faktör Analizi

Kekemeli?e ?li?kin Yararlı? Olmayan ?nançlar ve Düşünceler Arac?-6'n?n uyarlama çal??mas?nda, ölçe?in orijinal yap?s?n?n Türkçe örnekleme korunup korunmad???n? incelemek

amacıyla faktör analizi teknikleri kullanılmıştır. Genellikle, Keşfedici Faktör Analizi (KFA) ve ardından Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) uygulanır.

Faktör analizi, ölçekteki maddelerin hangi temel bilişsel boyutlar altında toplandığını belirlemeye yardımcı olur. Bu analizler, K Y D-6'nın  l t    yararlı? olmayan inançların, teorik olarak beklenen alt boyutlara ( rne in, utanç, kaçınma beklentisi, başkalarının yargılanması) ayrılmışp ayrılmadı ını doğrulamak için kritik öneme sahiptir.

## Araç Bilgileri

**Test Type:** Uyarlama (Adaptation)

**Format:** Kaynakta belirtilmemiştir; ancak psikometrik ölçekler genellikle Likert tipi derecelendirme formatını kullanır.

**Language Available:** Türkçe (Turkish)

**Population Group:** Kekemelik (Konuşma Akıcılığı Bozukluğu) yaşıyan bireyler.

**Age Group:** Kaynakta spesifik ya  grubu belirtilmemiştir, ancak uyarlama  alması yetişkin veya ergen popülasyonu hedeflemiş olabilir.

**Population Details:**  zmen (2018) tarafından yürütülen çalmanın hedef kitlesi, Türkiye'deki kekemelik yaşıyan bireylerdir.

**Test Methodology:**  z bildirim (Self-report)  l  i. Bireylerin kekemeli e dair inançların ve düşüncelerini belirli bir derecelendirme sistemi üzerinden değerlendirmesi beklenir.

## Anahtar Kelimeler

Konuşma terapisi, bilişsel yeniden yapılandırma, psikometrik özellikler, iç tutarlılık, ya  geçerliliği,  mer  zmen.

## Yazarlar

**Author ORCID Identifier:** Belirtilmemiřtir.

**Affiliation Email addresses:** [ozmenomer92@gmail.com](mailto:ozmenomer92@gmail.com)

**Correspondence Address:** Ege Üniversitesi (Uyarlama tezi sırasında ba lı? olunan kurum).

## ?zinler, Ücret ve Test Yılı?

Ölçeğin uyarlama çalışması 2018 yılında tamamlanmıştır. Ölçeğin ticari kullanımı ve izin şartları, sorumlu yazar Ömer Özmen ile iletişime geçilerek belirlenmelidir. Ölçeğin akademik ve araştırmacı amaçlı kullanıma ilişkin detaylar genellikle tez yayım kurallarına tabidir.

Bu çalışmanın orijinal PDF dosyasına erişim sağlanabilmektedir. Orijinal PDF dosyası buradan indirilebilir: [kekemeli?e-iliskini-yararli-olmayan-inanclar-ve-dusunceler-araci-6-toad.pdf](#)

## Kaynaklar

Özmen, Ö. (2018). *Kekemeli?e ?li?kin Yararlı Olmayan ?nançlar ve Düşünceler Aracı-6'nın Türkçe uyarlaması...* Ege Üniversitesi, İzmir.

YÖK Ulusal Tez Merkezi Erişim Bağlantısı: [tez.yok.gov.tr](http://tez.yok.gov.tr)

## Kekemeli?e ?li?kin Yararlı Olmayan ?nançlar ve Düşünceler Aracı-6 Maddeleri

**IMPORTANT:** The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

Ölçeğin maddeleri, kaynak içerikte yer almamaktadır. Maddelerin tam listesi için Özmen (2018) tarafından hazırlanan yüksek lisans tezine başvurulması gerekmektedir.